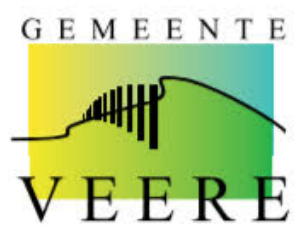

3. Economie

Programma inleiding

We zijn een economische sterke (woon)gemeente met relatief veel toerisme en MKB bedrijvigheid. Er is weinig werkloosheid en het gemiddeld inkomen per huishouden ligt hoog. Wel is er over de gehele linie een tekort aan personeel. De krapte op de woningmarkt draagt hier niet aan bij. Ook is het lastig voor de gemeente om werknemers van buiten de gemeente naar Veere te krijgen, niet alleen door de hoge woningprijzen, maar ook omdat de kernen fysiek minder goed bereikbaar zijn. (blijkt uit de ondernemerspeiling).

De vrijetijdsector is de economische motor die zorgt voor welvaart, werkgelegenheid en voorzieningen. Om Veere klaar te maken voor de toekomst gaan we investeren in het verbreden van de economie. Jaarlijks ontvangen we veel bezoekers. Het evenwicht tussen leefbaarheid en toerisme is een aandachtspunt. Het bewaken van de balans vraagt om zorgvuldige keuzes. Structureel overleg tussen overheden, bedrijfsleven en inwoners blijft hierbij van groot belang.

In 2024 gaan we aan de slag met de volgende zaken:

- Vaststelling en uitvoering van het omgevingsprogramma Economie
- Actualiseren van het bedrijventerreinenprogramma
- Uitvoeringsprogramma Landbouwvisie 'De Agrarier centraal'
- Vaststellen van het ontwikkelkader verblijfsrecreatie
- Uitvoeren project 'Tuin van Zeeland'
- Ontwikkelen beleid minicampings en kampeerterreinen
- Vaststellen van een uitvoeringsprogramma Badstatus
- We starten de evaluatie van het programma Toerisme 2021-2026
- Uitvoering van het concept toeristisch gastheerschap en regiomarketing (raadsbesluit 2021)
- Starten met een plan gericht op duurzaam toeristisch informatiemanagement

Kernwoorden zijn kwaliteit, kennis, innovatie, professionaliteit en aansluiten bij onze landschappelijke aantrekkelijkheid.

Relevante beleidskaders/nota's

Omgevingsvisie Veere 2047

Programma Duurzaamheid

- Transitievisie Warmte
- Regionale energiestrategie 2.0
- Regionale structuur Warmte
- Beleid zon op land
- Programma Laden
- Energievisie en pMiek

Programma Wonen

- Nieuwbouwprogrammering
- Prestatieafspraken Zeeuwsland
- Uitvoeringsprogramma Wonen
- Huisvestingsverordening

Programma Economie

- Programma economie
- Programma Toerisme 2021-2026
- Ontwikkelkader verblijfsaccommodatie fase 2
- Toeristisch gastheerschap & regiomarketing

- Kadernota kampeertreinen
- Landbouwvisie Veere, de Agrariër centraal

Trends en ontwikkelingen

1. De Omgevingswet met als doel om in 2029 een volledig digitale dienstverlening klaar te hebben.
2. De krapte op de woningmarkt waarbij we het vinden om te zorgen voor een woningaanbod die gelijk opgaat met demografische ontwikkelingen.
3. Klimaatverandering, stikstof, uitputting van grondstoffen. Onze natuurlijke omgeving verandert en zorgt voor de nodige uitdagingen die de komende jaren op ons af komen.
4. Historisch hoge inflatie. De prijzen blijven stijgen. Eerst door de gevolgen van Corona, nu vooral door de gevolgen van de oorlog in Oekraïne en de spanningen met Rusland / China.
5. Vergrijzing. Onze inwoners worden steeds ouder en er zijn steeds minder jongeren die hier komen (&blijven) wonen en werken. Het blijft lastig om jongeren vast te houden.
6. Krapte op de arbeidsmarkt. Zeeland heeft van oudsher krapte op de arbeidsmarkt, dat is in Veere niet anders.
7. Technologische veranderingen zorgen voor een verandering van de manier waarop Veerse bedrijven hun dienstverlening gaan aanbieden. De eisen van de consument veranderen echter net zo snel (zo niet sneller) als dat de technologie evolueert.

Wat willen we bereiken?

D.3.01 Toerisme voegt waarde toe aan de leefbaarheid, het landschap en de natuur.

De verwachting is dat het toerisme tot en met 2030 stijgt met 50%. Zowel in dag- als verblijfsbezoek. Als we als overheid niks doen, dan staan we aan de zijlijn zonder de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op het bewaken van de balans tussen leefbaarheid en toerisme. Om de balans te bewaken zijn meerdere instrumenten nodig. Toerisme is tenslotte een middel om een prettige leef-, woon- en werkomgeving te creëren.

Wat gaan we hiervoor doen?

3.033 We stellen nieuw beleid op voor de minicampings en kampeertreinen.

Na vaststelling van het ontwikkelkader verblijfsrecreatie is een ontwikkelrichting duidelijk m.b.t. het verblijfsrecreatief aanbod in Veere. Op basis van deze ontwikkelrichting wordt het beleid voor minicampings en kampeertreinen geactualiseerd.

3.037 We ronden de besluitvorming van het ontwikkelkader verblijfsrecreatie fase 2 af en gaan over tot implementatie

Nadrukkelijk wordt – vanuit verschillende hoeken – aan de gemeente gevraagd om regie te pakken om zodoende zorg te dragen voor een gedragen toekomstbestending verblijfsrecreatief product. We zetten in op een jaarrond aantrekkelijk, kwalitatief en divers Veere zonder dat de voetafdruk van het toerisme op de leefomgeving wordt vergroot.

3.038 We voeren het project: Tuin van Zeeland uit.

In de 'Tuin van Zeeland', oftewel Walcheren, zijn veel historische buitenplaatsen met kenmerkende landschapselementen. Met het uitvoeringsprogramma, is het de uitdaging om de komende jaren te werken aan herstel van de buitenplaatsen en daarmee samenhangende tuincultuur in Veere. Ook wordt er gestreefd naar het creëren van een zichtbaar netwerk van buitenplaatsen welke fysiek en digitaal aan elkaar verbonden zijn om zo de Tuin van Zeeland ter verbreding van het toeristisch product te benutten.

3.039 We stellen een uitvoeringsprogramma "badstatus Domburg" op en geven hier uitvoering aan.

Domburg mag zich de komende 10 jaar wederom profileren als een heilzame zeebadplaats. Via een op te stellen uitvoeringsprogramma gaan we, in samenwerking met ondernemers en inwoners, aan de slag met kansen die dit Domburg en de gemeente Veere biedt.

Wat willen we bereiken?

D.3.02 Veere is gastvrij en jaarrond aantrekkelijk voor inwoner en toerist.

Er gaan veel stemmen op om niet meer de massa centraal te stellen, maar in te zetten op het "echt" beleven van de Veerse bestemming, in balans met de leefomgeving. We gaan voor een aantrekkelijk en gastvrij Veere in elk seizoen.. Waar gasten worden gespreid in tijd en gebied door een gastvrije sector met een professionele dienstverlening.

Wat gaan we hiervoor doen?

3.029 We voeren het concept toeristisch gastheerschap en regiomarketing uit(raadsbesluit 2021).

Eind 2020 stopte de VVV. In 2022 is een nieuw concept toeristisch gastheerschap geïntroduceerd dat resulteert in 4 toeristische informatiepunten in Veere in 2023. Professionele gastvrijheid naar onze gasten vinden wij belangrijk en hier investeren wij in. We willen daarnaast sturen in de spreiding van gasten in tijd en locatie, richten ons op passende doelgroepen en haken aan bij de cultuurhistorische Zeeuwse erfgoedlijnen, natuurbeleving, badstatus, gezonde levensstijl, watersport en ons DNA.

3.041 In het verlengde van maatregel 2 aan de slag met een plan gericht op duurzaam toeristisch informatiemanagement.

Tijdens de behandeling van de perspectiefnota is duidelijk aangegeven dat er in Veere geen draagvlak is voor een Veerse destiniatiemarketing, citymarketing of streekmarketing organisatie. Wel is er ruimte voor een verbeterd plan gericht op toeristisch informatiemanagement:

- Het bewaken en verbeteren van de balans tussen leefbaarheid en toerisme.
- Een gastvrij Veere waarin ieder seizoen aantrekkelijk is, gasten worden gespreid in tijd en gebied en we een gastvrije sector hebben met een professionele dienstverlening;
- De verbinding tussen de vrijetijdssector en natuur, de musea en het cultureel erfgoed versterken.
- Het niet aantrekken van meer bezoekers, maar positief beïnvloeden van de al aanwezige bezoeker (vergroten positieve effecten, verkleinen negatieve effecten)

- Het versterken van de binding tussen bezoekers en de omgeving om zo het omgevingsbewustzijn van gasten te vergroten.
- Het verbeteren van de ontsluiting van toeristische informatie via verschillende kanalen waaronder de informatiepunten

3.040 We werken samen met externe partijen voor onderhoud en beheer voor gastvrije en toekomstbestendige recreatieve routestructuren.

Per 1 januari 2021 is de VVV Zeeland opgeheven. Om in ieder geval de taken voor beheer en onderhoud van de Zeeuwse routestructuren (met uitzondering van het wandelnet) overeind te houden, zijn de werkzaamheden van het Routebureau Zeeland tijdelijk ondergebracht bij de provincie. Vanaf die tijd is toegewerkt naar een gedragen Zeeuws breed voorstel voor een nieuwe, definitieve oplossing. Het fiets- en wandelroutenetwerk wordt onderhouden en beheert door onze externe partner Stichting het Zeeuwse Landschap. Deze voert het onderhoud en beheer uit voor de 13 Zeeuwse gemeenten.

Wat willen we bereiken?

D.3.03 Toekomstbesteding ondernemerschap en een verbrede Veerse economie.

Veere heeft een innovatieve economie die we verder willen versterken en verbreden. We bouwen verder aan een economie die antwoorden biedt op de maatschappelijke vraagstukken van vandaag en morgen. Een economie die door verbreding en kwaliteit genoeg oplevert om te kunnen blijven investeren in een vitale Veerse samenleving.

Wat gaan we hiervoor doen?

3.043 We actualiseren het bedrijventerreinenprogramma voor Veere.

Er is een behoefte onder de inwoners aan een update van het bedrijventerreinenprogramma Veere met een heldere doorkijk naar de toekomstbestendigheid. De focus ligt niet alleen op de bedrijventerreinen, maar ook op de versplinterde grote bedrijfskavels in de gemeente.

Het project bevat o.a. de volgende acties:

- Het inventariseren van de bedrijfsfuncties op bestaande en nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen;
- Gemeente breed voor alle werklocaties een ruimtelijke behoefteanalyse uitvoeren;
- Verduurzamingsmogelijkheden toetsen en integreren in het programma (klimaatadaptatie, energietransitie, circulaire afvalstromen);
- Bevorderen van het vestigings- en ondernemingsklimaat;
- Het georganiseerd vermogen op de terreinen vergroten.

3.042 We voeren het omgevingsprogramma Economie uit.

Als gemeente willen we een faciliterende en aanjagende rol vervullen, in plaats van alleen te regisseren. Door samen te werken en krachten te bundelen, streven we naar duurzame en innovatieve oplossingen. In het programma economie hebben we speciale aandacht voor vijf cruciale sectoren voor de toekomst van Veere. In het

uitvoeringsprogramma zullen we intensief samenwerken met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden op de volgende onderdelen:

- A. Horeca en Detailhandel
- B. Bouw, Techniek & Dienstverlening
- C. Groeisectoren
- D. Sector overstijgende economie van Veere

3.044 We voeren het uitvoeringsprogramma van de landbouwvisie 'De Agrariër centraal!' uit.

In het agrarisch middengebied is de landbouw een belangrijke speler. Wij waarderen de landbouw daarbij vanuit een economisch perspectief. De waarde van de landbouw voor de gemeente Veere zit ook in het samen oplossen van maatschappelijke opgaven die op ons afkomen en het beheer van ons landschappelijk kapitaal. In het uitvoeringsprogramma geven we de verdere uitwerking aan op de volgende punten:

- Verbinding, communicatie en relatie
- Ruimere mogelijkheden op/aan het bouwblok
- Ruimere mogelijkheden buiten het bouwblok
- Tijdelijk opslag buiten het bouwblok
- Stoppers in de sector
- Gebiedsontwikkelingen in het agrarisch middengebied

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar waarop cijfer betrekking heeft	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
11	Functiemenging	%	LISA	2022	46,1	50,2	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
12	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw 15-64jr	LISA	2022	243,9	186,5	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2022	Actuele begroting 2023	Primitieve begroting 2024	Primitieve begroting 2025	Primitieve begroting 2026	Primitieve begroting 2027
Baten						
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	562	411	191	62	62	62
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	45	55	43	43	43	43
3.4 Economische promotie	11.322	12.106	12.517	12.716	12.919	13.119
Totaal Baten	11.929	12.572	12.751	12.821	13.024	13.224
Lasten						
3.1 Economische ontwikkeling	316	482	298	298	298	243
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	493	354	106	57	57	57
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	244	255	214	214	214	174
3.4 Economische promotie	423	1.479	928	928	857	857
Totaal Lasten	1.476	2.569	1.547	1.498	1.427	1.332
Gerealiseerd resultaat	10.453	10.003	11.204	11.323	11.597	11.892

Prioriteiten

Omschrijving prioriteit	Eenmalig/ Structureel	Nieuw/ Bestaand	2024 Lasten	2024 Baten	2025 Lasten	2025 Baten	2026 Lasten	2026 Baten	2027 Lasten	2027 Baten
Economische koersnota	E	Nieuw	25.000		25.000		25.000			
Onderzoeksbudget programma toerisme	E	Nieuw	30.000		30.000		30.000			
Toeristische informatiepunten Oostkapelle en Zoutelande	E	Nieuw	36.000		36.000					
Ondernemersmanager Veere	E	Nieuw	40.000		40.000		40.000			
Subsidieproject Toerisme in Balans	E	Bestaand	35.000		35.000					

Investeringsen

Er zijn geen investeringen in relatie tot dit programma.

